

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проєкту Закону України
«Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання розвитку
наукових парків»

I. Визначення проблеми

Конкурентні позиції України у боротьбі за інвестиції та спеціалістів погіршуються. Зокрема, країни-сусіди України створюють привабливі умови для побудови інноваційного бізнесу, залучення інвестицій та релокації фахівців з інших держав. Дана тенденція відображається динамікою українських показників у міжнародних рейтингах. За оцінками, наданими в Глобальному інноваційному індексі 2023 року, Україна посідає 55 місце зі 132 досліджуваних держав світу, що на дві сходинки вище, ніж у 2022 році. У розрізі 7 структурних компонентів Україна має найвищу оцінку в «Креативному потенціалі» (37 місце), «Знання та технологічні результати» (45 місце), а також «Людський капітал і дослідження» (47 місце). Найбільшими викликами для України, на думку укладачів рейтингу, є критерії «Розвиток ринку» (104 місце) та «Інституціональність» (100 місце).

Положення Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо бюджетного фінансування науки на рівні 1,7 відсотка ВВП не виконуються. За даними Держстату України, наукоємність валового внутрішнього продукту (витрати на наукові дослідження та науково-технічні (експериментальні) розробки за всіма джерелами у відсотках до валового внутрішнього продукту) неухильно зменшується – з 0,70 % у 2013 році до критичного значення – 0,29 % у 2021 році з незначним підвищенням до 0,33% у 2022 році та сталим положенням у 0,33% ВВП 2023 році, з яких 0,17% склали бюджетні надходження та 0,16% надходження з інших джерел. Загальновідомо, що для самовідтворення наукової сфери її фінансування має проводитися на рівні не нижче 0,9 % ВВП, а при показнику витрат на науку менше 0,4% ВВП, наука в країні може виконувати лише соціокультурну функцію. Брак коштів та застарілість матеріально-технологічної бази науки суттєво обмежують можливості проведення в Україні наукових досліджень та їх виконання на світовому рівні. Натомість, за даними Світового Банку станом на 2022 рік, витрати ВВП на наукову та науково-технічну діяльність в країнах лідерах склали: Ізраїль - 5,56 % ВВП, Південна Корея - 4,93 % ВВП, США - 3,46 % ВВП, Бельгія 3,43 % ВВП та Швеції 3,24 % ВВП.

За аналітичними даними Організації економічного співробітництва та розвитку (OECD R&D Tax Incentive Database, April 2023), відсоткова складова

податкових стимулів наукової та науково-технічної діяльності малих-середніх підприємств станом на 2015 рік відсоток податкових стимулів у загальному фінансуванні у Норвегії складав 80%, Австралії - 70%, у Канаді 50% та Сполученому Королівстві на рівні 55%. Станом на 2020 рік відсоток податкових стимулів у загальному фінансуванні у Норвегії та Австралії склав 80%, у Канаді та Сполученому Королівстві приблизно 60%. Показники відсотків податкових стимулів відповідно до загального фінансування у наукову та науково-технічну діяльність мають тенденцію до перманентного щорічного зростання у сторону зростання відсотку податкової підтримки.

За даними звіту Європейської комісії 2022 року «Інвестиційні тенденції у сфері R&D» серед заходів державної підтримки наукової і науково-технічної діяльності у Європейському союзі найбільш затребуваними форматами підтримки на 2022 рік визначили пряме грантове фінансування, податкові кредити, підтримка патентування, фінансова підтримка, податкові вирахування (tax deduction включаючи super-deduction) було визначено, що суб'єкти господарювання в середньому використовують 3,8 різних заходів підтримки одночасно, в той час як респонденти у високотехнологічних секторах використовують значно більше (в середньому 4,4 інструменти). Це підтверджує необхідність комплексного підходу до формування державної підтримки наукового та науково-технічного секторів.

Як демонструють розвинені країни, сталий економічний розвиток, конкурентоспроможність та взаємовигідна міжнародна кооперація на глобальному ринку не можливі без продукування інновації та їх подальшого перетворення в продукт або послугу, що сприймаються ринком. В Україні, як і в більшості країн світу основним генератором нових знань та інновацій є інституції системи вищої освіти та науково-дослідні установи Національної академії наук, в яких проводяться фундаментальні та прикладні дослідження, розробляються новітні технології та здійснюється спроба їх комерціалізації. Процес трансферу та комерціалізації технологій не є простим. Він потребує від дослідників додаткових знань та компетенцій, певної підприємницької ініціативи та можливість отримати підтримку з боку фахових консультантів та менторів щодо багатьох питань, пов'язаних з оцінкою потенціалу і шляхів комерціалізації технології, створення стартапів та пошуку стартових інвестицій тощо.

Наукові парки не виступають ефективним інструментом впливу на розвиток інноваційних процесів, прийняті зміни законодавства щодо наукових парків у 2021 році не забезпечили необхідних передумов для стимулювання інноваційних процесів. З понад 45 зареєстрованих наукових парків лише декілька наукових парків здійснюють активну діяльність, зокрема: Товариство з обмеженою відповідальністю

«Науковий парк Національного університету «Львівська політехніка», Товариство з обмеженою відповідальністю «Науковий парк Державного університету «Житомирська політехніка». За результатами аналізу діяльності небагаточисленних успішних наукових парків було сформовано основні аспекти, що сприяють комерціалізації проектів парку та формують надходження від діяльності парків.

Згідно з даними Державної податкової служби на 2021-2023 роки, загальна сума сплачених науковими парками податків, зокрема податку на прибуток, податку на додану вартість, податку на доходи фізичних осіб та єдиного соціального внеску не перевищує 5 млн гривень на рік. Однак за 2024 рік сума вищезазначених податків, сплачених науковими парками, склала вже 7,8 млн гривень. Незважаючи на незначний прогрес у 2024 році, суми податків, що сплачуються протягом останніх років, свідчать про низький рівень розвитку інституту наукових парків та неефективність чинної державної політики, спрямованої на комерціалізацію інноваційної продукції наукових парків.

Причиною цьому є низка проблем у діяльності закладів вищої освіти (далі - ЗВО), наукових установ та наукових парків, які потребують вирішення, а саме:

- обмеження у використанні власних надходжень ЗВО та відсутність механізмів диверсифікації ліній фінансування, що не дає можливості гнучко розпоряджатись коштами на прикладні наукові дослідження та створення інноваційної виробничої бази;

- законодавче обмеження джерел формування статутного капіталу наукових парків (суб'єкти господарювання державної або комунальної форми власності беруть участь у формуванні статутного капіталу виключно шляхом внесення до нього майнових прав інтелектуальної власності) та обмеженість джерел фінансування наукових парків;

- відсутність власної наукової, лабораторної та виробничої інфраструктури наукових парків та відсутність механізму реалізації положень статті 20 Закону України «Про наукові парки» щодо можливості пільгового користування нерухомим майном ЗВО та наукових установ;

- застаріла інфраструктура та матеріально-технічна база ЗВО та наукових установ;

- відтік інтелектуального капіталу та не ринковий рівень оплати праці висококваліфікованих спеціалістів;

- законодавчо не визначено порядок участі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, наукової, науково-технічної діяльності рішення про створення наукового

парку, у разі якщо засновниками наукового парку є суб'єкти господарювання державної або комунальної власності,

- конкуренція між ЗВО, науковими установами та науковими парками за джерела фінансування через неврахування показників діяльності наукових парків при атестації ЗВО та наукових установ в частині здійснення ними наукової діяльності;

- відсутність податкових пільг для інноваційних стартапів;
- відсутність уніфікованого джерела інформації про діяльність наукових парків.

Проект акта розроблений на виконання пріоритету 13.5 «Розвиток науки та інновацій» Програми діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 року № 471, яким передбачається розбудова дослідницької та інноваційної інфраструктури, стан якої забезпечує створення та впровадження (комерціалізацію) вченими та суб'єктами інноваційної діяльності результатів їх досліджень та розробок, завдання 274 Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2025 рік, затвердженого Постановою Верховної Ради України від 11 лютого 2025 року № 4228-ІХ, кроку 320 Плану пріоритетних дій Уряду на 2025 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2025 року № 131-р, пункту d) статті 376 Глави 9 Розділу V Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, пункту 20 Плану заходів на 2021-2023 роки з реалізації Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2021 року № 1687-р запровадження державної підтримки у сфері трансферу технологій, а також пріоритету 6.4.2.3. Стратегічного плану діяльності Міністерства освіти і науки України до 2027 року, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 березня 2024 року № 276, яким передбачається створення правового режиму здійснення наукової та інноваційної діяльності.

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання,	+	-
У тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	-

Врегулювання зазначених проблемних питань не може бути здійснено за допомогою:

ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами;

діючих регуляторних актів, оскільки чинним законодавством порушені питання потребують додаткового врегулювання.

II. Цілі державного регулювання

Основною ціллю державного регулювання є створення умов підвищення ефективності здійснення науковими парками статутної та проєктної інноваційної діяльності, сприяння трансферу технологій та створення умов для комерціалізації результатів наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних розробок) через оновлення науково-дослідницької інфраструктури та матеріально-технічної бази, розширення джерел формування статутного капіталу наукових парків, спрощення процедури передачі в оренду державного та комунального майна для реалізації проєктів наукових парків, врахування показників діяльності наукових парків при атестації, поширення правового режиму Дія Сіті на діяльність наукових парків, встановлення виключного переліку підстав позбавлення статусу наукового парку.

Прийняття проєкту акта дозволить:

поширити правовий режим Дія Сіті на діяльність наукових парків з пільговими умовами вступу;

доповнити вимог до резидентів Дія Сіті з урахуванням особливостей опосередкованої участі держави через заклади вищої освіти в створенні наукових парків;

виключити положення законодавства щодо погодження створення наукового парку з МОН;

розширити джерела формування статутного капіталу наукових парків, через розширення суб'єктного складу учасників, засновників наукових парків та розширення фінансової автономії закладів вищої освіти та наукових установ;

створити підсистеми Національної електронної науково-інформаційної системи щодо обліку наукових парків;

запровадити механізм реалізації положень статті 20 Закону України «Про наукові парки» щодо процедури передачі в оренду державного та комунального майна для реалізації проєктів наукових парків на пільгових умовах;

надати право науковим паркам передавати приміщення в суборенду партнерам наукових парків;

створити умови для розвитку дослідницької інфраструктури на базі наукових парків через створення спільних лабораторій та центрів колективного користування науковим обладнанням, отримання у тимчасове безоплатне користування наукового обладнання для надання послуг без права його відчуження;

врахувати показники діяльності наукових парків при атестації закладів вищої освіти та наукових установ в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності;

цифровізувати і дебюрократизувати процедури реєстрації проєктів наукових парків, реалізація яких передбачає надання державної підтримки;

створити багатофункціональний електронний кабінет наукового парку в Національній електронній науково-інформаційній системі з метою цифровізації та спрощення повного циклу співпраці з центральним органом виконавчої влади, зокрема, звітування в електронній формі, інформування про внесення змін щодо діяльності наукового парку, надання запитів про пошук партнерів для реалізації наукових проєктів тощо;

встановити виключний перелік підстав, відповідно до яких науковому парку може бути скасовано реєстрацію в підсистемі Національної електронної науково-інформаційної системи щодо обліку наукових парків.

Запропоновані проєктом Закону зміни нададуть можливість функціонування окремого правового режиму провадження науково-інноваційної діяльності «Science City», що передбачає податкові та митні пільги, спрощену систему закупівель та оренди державного майна, цифровізацію взаємодії з МОН, відкритий реєстр наукових парків, розширення суб'єктного складу засновників, додаткові механізми запобігання зловживань статусом наукового парку, додаткові умови для доступу до науково-технічного обладнання, умови для співпраці з міжнародними партнерами та залучення додаткових інвестицій.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
<i>Альтернатива 1</i>	Альтернатива є неприйнятною, оскільки діяльність наукових парків залишається неефективною, і загалом

(залишення наявної ситуації без змін)	наукові парки не виступають гравцями реального сектору економіки та не є дієвим інститутом реалізації науково-технічної та інноваційної діяльності.
Альтернатива 2 (прийняття проєкту акта)	Внесення змін до законодавства з метою підвищення ефективності здійснення науковими парками статутної та проєктної інноваційної діяльності, сприяння трансферу технологій та створення умов для комерціалізації результатів наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних розробок). Альтернатива є прийнятною, оскільки вирішення вказаних проблем сприятиме створенню прийнятних умов для розвитку інноваційної діяльності в Україні через покращення функціонування інституту наукових парків, а також оновленню науково-дослідницької інфраструктури та матеріально-технічної бази. Пропоновані зміни будуть стимулювати інвестиційну активність в інноваційні проєкти, сприяти розвитку високотехнологічних виробництв і залученню міжнародних партнерів.

2. Оцінка обраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Залишення наявної ситуації без змін	Відсутність необхідності внесення змін до законодавства та підзаконних нормативно-правових актів; відсутність додаткових організаційних та адміністративних витрат з боку органів державної влади;	Необхідність збільшення видатків державного бюджету на фінансування науково-дослідницьких робіт ЗВО та НУ. Відповідно статті 47 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» обсяг фінансування науки за рахунок усіх джерел

	збереження стабільності чинної системи регулювання у короткостроковій перспективі.	становить 3% ВВП. Наразі такий показник не перевищує 1%. Держава повинна дофінансовувати науку, щоб відповідати критеріям Лісабонської стратегії ЄС.
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта	Збільшення надходжень до Державного Бюджету України за рахунок створення передумов для збільшення відповідних власних надходжень державних та приватних ЗВО та наукових установ через створення механізму для виходу у ринкове середовище під час здійснення наукової діяльності.	Не потребує видатків з державного чи місцевих бюджетів.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Залишення наявної ситуації без змін	Вигоди для громадян – відсутні або не суттєві. Відсутність змін у чинних правилах та умовах доступу до наукових послуг, відповідно відсутнє додаткове навантаження на адміністративний персонал; відсутність необхідності адаптації до нових механізмів регулювання у короткостроковій перспективі.	Не потребує додаткових видатків з державного чи місцевих бюджетів.
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта	Створення нових робочих місць; підвищення прозорості державної політики, розширення	Не потребує видатків з державного чи місцевих бюджетів.

	можливостей для інноваційної діяльності, професійного розвитку.	
--	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Оцінка впливу здійснюється відносно ЗВО закладів вищої освіти державної, комунальної та приватної форми власності та наукових установ державної та приватної форми власності за критеріями, визначеними у законодавстві. Отже, враховуючи, що в штаті в середньому ЗВО має 100-150 працівників (в 102 ЗВО у 2023 році за основним місцем роботи згідно зі штатним розписом працювало 1315 наукових працівників), то припускаємо що вони є суб'єктами середнього підприємництва. За даними Державної служби статистики України, що підготовлена за наявними даними Єдиної державної електронної бази з питань освіти, наданими Державним підприємством «Інфоресурс» Міністерства освіти і науки України станом на початок 2024-2025 навчального року кількість ЗВО складає 314, з яких державні — 173, комунальні — 34 та приватні — 107. За даними компанії 2025 року з державної атестації наукових установ, кількість наукових установ складає - 316.

Станом на 2025 рік зареєстровано 45 наукових парків, які є юридичними особами. Оскільки нові вимоги регулювання застосовуються до юридичних осіб, очікується, що за три роки кількість нових наукових парків зросте до 15. Наразі наукові парки мають ознаки малого підприємництва.

Оцінка впливу щодо потенційних інвесторів не здійснюватиметься, оскільки їх кількість спрогнозувати не вбачається можливим. Вимоги регулювання не є обов'язковими для виконання такими інвесторами, вони можуть добровільно приєднатися безпосередньо до діяльності наукових парків.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	-	630	45	-	675
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	-	93,33	6,67	-	100

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Залишення наявної ситуації без змін	<p>Вигоди відсутні. Суб'єкти господарювання та органи державної влади продовжують працювати в умовах застарілого правового поля.</p> <p>Проблеми у сфері закладів вищої освіти/наукових установ та наукових парків: зарегульованість операційної діяльності, фіскальний тиск, відтік інтелектуального капіталу, складний та тривалий процес закупівель.</p>	<p>Проведення оцінки вартості об'єктів інтелектуальної власності для формування статутного капіталу, сплата ПДВ в розмірі 20% від оцінки вартості об'єктів інтелектуальної власності для формування статутного капіталу, сплата мита для ввезення нового обладнання, навантаження на фонд оплати праці.</p>
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта	<p>Законопроект формує правове середовище, у якому суб'єкти господарювання діють за однаковими правилами, інтегрованими у державну політику.</p> <p>Від оподаткування митом звільняються наукове, лабораторне, дослідницьке, виробниче обладнання, а також комплектуючі та матеріали до нього, що ввозяться на митну територію України науковим парком, включеним до Реєстру наукових парків, в обсягах визначених проектом наукового парку, що отримав державну підтримку в порядку встановленому частиною сьомою</p>	<p>Прийняття законопроекту не передбачає прямих економічних витрат для суб'єктів господарювання.</p> <p>Ознайомлення з відповідними нормативно-правовими актами та інформування співробітників (1 особа x 52 гривні за 1 годину робочого часу x 675 суб'єктів господарювання = 1 x 52* x 675 = 35 100 грн), а також підготовкою та поданням звітності (1 особа x 8 годин</p>

	статті 18 ¹ Закону України «Про наукові парки».	робочого часу x 675 суб'єктів господарювання = 1 x 8 x 52* x 675 = 280 800 грн)
--	--	---

Розрахунок сумарних витрат суб'єктів господарювання великого і середнього підприємства, що виникають на виконання вимог регулювання

Сумарні витрати за альтернативами	Суми витрат, гривень
Альтернатива 1	Відсутні.
Альтернатива 2	Прийняття законопроекту не передбачає прямих економічних витрат для суб'єктів господарювання. Ознайомлення з відповідними нормативно-правовими актами та інформування співробітників (1 особа x 52 гривні за 1 годину робочого часу x 675 суб'єктів господарювання = 1 x 52* x 675 = 35 100 грн), а також підготовкою та поданням звітності (1 особа x 8 годин робочого часу x 675 суб'єктів господарювання = 1 x 8 x 52* x 675 = 280 800 грн)

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 (залишення наявної ситуації без змін)	1	Альтернатива 1 не вирішує визначену проблему, не забезпечує досягнення цілей державної політики у сфері науки та інновацій і фактично закріплює тенденцію

		<p>до подальшого зниження наукомісткості економіки України. Наявні інституційні, фінансові та регуляторні бар'єри зберігаються і продовжують стримувати розвиток інноваційної діяльності, трансфер технологій та комерціалізацію результатів наукових досліджень. Попри номінальне зростання бюджетних видатків на науку, у відносних показниках спостерігається подальше зниження наукомісткості ВВП. Прогнозований рівень фінансування науки на рівні близько 0,17 % ВВП не відповідає законодавчо встановленому рівню 1,7% (стаття 48 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність») та навіть мінімальному порогу самовідтворення наукової сфери, а також істотно відстає від середніх показників країн ЄС. Збереження чинної моделі не створює стимулів для залучення приватних інвестицій у R&D, не усуває обмежень діяльності наукових парків і не забезпечує ефективного використання існуючого наукового та кадрового потенціалу. У середньостроковій перспективі це посилює відтік інтелектуального капіталу, знижує конкурентоспроможність економіки та не дозволяє використати наявне «вікно можливостей» для виправлення негативної динаміки наукомісткості.</p>
<p><i>Альтернатива 2</i> (прийняття проекту акта)</p>	<p>4</p>	<p>Дана альтернатива вирішує описану проблематику та дозволить досягти цілей державного регулювання щодо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - збільшення кількості наукових парків, що будуть проводити активну інноваційну

		<p>діяльність - до 10-15 в перспективі до 3 років після прийняття змін;</p> <p>- збільшення власних надходжень ЗВО та наукових установ від здійснення наукової діяльності, зокрема від надання науково технічних послуг приватним замовникам, з 500 млн. грн до 750 млн. грн на рік (в перспективі до 3 років);</p> <p>- збільшення податкових надходжень до Державного бюджету від діяльності наукових парків.</p>
--	--	---

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
<i>Альтернатива 2 (прийняття проекту акта)</i>	<p>Для держави - Збільшення надходжень до Державного Бюджету України за рахунок створення передумов для збільшення відповідних власних надходжень державних та приватних ЗВО та наукових установ</p> <p>Для громадян: Створення нових</p>	<p>Для держави: не передбачено</p> <p>Для громадян: не передбачено.</p>	У разі прийняття акта задекларовані цілі будуть досягнуті повною мірою, що повністю забезпечує вирішення проблем.

	<p>високооплачуван их робочих місць.</p> <p>Для суб'єктів господарювання : Можливість направлення вивільнених коштів на розвиток наукової та науково- технічної діяльності та оновлення матеріально- технічної бази.</p>	<p>Для суб'єктів господарювання: витрати при реєстрації наукового парку, підготовка документів для отримання митних та податкових пільг</p>	
<p>Альтернатива 1 (залишення наявної ситуації без змін)</p>	<p>Для держави: відсутні.</p> <p>Для громадян: без змін.</p> <p>Для суб'єктів господарювання : відсутні.</p>	<p>Для держави: без змін.</p> <p>Для громадян: без змін.</p> <p>Для суб'єктів господарювання: без змін.</p>	<p>У разі залишення наявної ситуації без змін проблеми продовжуватимуть існувати, що не забезпечує досягнення визначених цілей.</p>

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причин и відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
<p>Альтернатива 2 (прийняття проєкту акта)</p>	<p>Альтернатива є прийнятною, оскільки</p>	<p>Відсутній</p>

	<p>вирішення вказаних проблем дозволить збільшення надходжень до Державного бюджету України за рахунок інвестицій, створення нових робочих місць тощо, винаходу нових технологій, участь у глобальних ланцюгах створення вартості та наукових програмах ЄС, OECD, зростання частки високотехнологічної продукції в експорті, зменшення залежності від імпорту технологій і зміцнення технологічного суверенітету інвестування бізнесу у R&D-проекти, стартапи, венчурні фонди, підвищення продуктивності праці та енергоефективності виробництв,</p>	
<p><i>Альтернатива 1</i> (залишення наявної ситуації без змін)</p>	<p>Альтернатива є непринятною, оскільки залишається значна кількість проблем, які не вирішуються, Україна залишається країною у якої показник інноваційної діяльності нижче середнього серед європейських країн.</p>	<p>Стагнація наукової діяльності</p>

Альтернатива 1 «Залишення існуючої ситуації без змін», незважаючи на позитивну тенденцію, що проявляється у відсутності додаткових видатків з державного та місцевих бюджетів пов'язаних з потребою впровадження нових процедур адміністрування діяльності наукових парків - не забезпечує досягнення визначених цілей державного регулювання. Застосування цієї альтернативи не усуває наявних системних обмежень розвитку наукових парків, не створює стимулів для активізації інноваційної діяльності та комерціалізації результатів наукових досліджень, а також не сприяє підвищенню ефективності функціонування та розвитку науково-інноваційної інфраструктури. У зв'язку з цим обрання альтернативи 1 не відповідає принципу ефективності державної регуляторної політики, оскільки не забезпечує досягнення позитивних результатів регулювання.

Альтернатива 2 забезпечує досягнення визначених цілей регулювання шляхом удосконалення правових та організаційних умов діяльності наукових парків без запровадження прямих додаткових бюджетних видатків, що відповідає принципам доцільності, ефективності та збалансованості державної регуляторної політики.

Таким чином, оптимальним варіантом є Альтернатива 2 — ухвалення проекту регуляторного акта у запропонованій редакції, яка забезпечує правову визначеність, ефективність та відповідність чинному законодавству.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізми, які забезпечать розв'язання проблеми:

Механізмом, який забезпечує розв'язання визначеної проблеми, є внесення змін до законодавчих актів України, які забезпечують регулювання діяльності наукових парків, а саме до Законів України «Про наукові парки», «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань», «Про оренду державного та комунального майна», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні», «Про управління об'єктами державної власності», «Про вищу освіту», які передбачають, зокрема:

- поширення правового режиму Дія Сіті на діяльність наукових парків для підвищення їх конкурентоспроможності з метою зменшення податкового навантаження;

- доповнення вимог до резидентів Дія Сіті з урахуванням особливостей опосередкованої участі держави через заклади вищої освіти в створенні наукових парків;

- виключення положень законодавства щодо погодження створення

наукового парків з центральними органами виконавчої влади, співпраці в рамках реалізації окремих проектів наукових парків, щорічного звітування про діяльність наукових парків та довільного поширення інформації з метою створення централізованої інформаційної бази для стимуляції державно-приватного партнерства;

- розширення джерел формування статутного капіталу наукових парків за рахунок власних надходжень закладів вищої освіти та наукових установ, що отримані від надання інших, ніж освітніх, платних послуг, що можуть надаватися державними і комунальними закладами вищої освіти.

- запровадження додаткових податкових пільг для стимулювання розвитку інноваційних виробництв з метою комерціалізації наукових розробок, зокрема: звільнення від оподаткування постачання послуг з фундаментальних досліджень, науково-дослідних і дослідницько-конструкторських робіт, звільнення від оподаткування податком на додану вартість передачі (постачання) об'єктів прав інтелектуальної власності, що здійснюються закладами вищої освіти та науковими установами на користь наукових парків, учасниками (засновниками) яких виступають такі заклади та установи;

- усунення прогалини в законодавстві для реалізації чинного положення статті 19 Закону України «Про наукові парки» та запровадження додаткових митних пільг щодо звільнення від сплати ввізного мита при ввезенні виробничого обладнання, яке необхідне для забезпечення діяльності наукових парків та реалізації інноваційних проектів

- запровадження механізму запобігання зловживань статусом наукового парку через встановлення мінімальної участі закладів вищої освіти та наукових установ в статутному капіталі наукового парку, щорічного звітування щодо діяльності наукового парку, розширення переліку обмежень діяльності наукових парків, створення підсистеми Національної електронної науково-інформаційної системи щодо обліку наукових парків, встановлення обмеження користування пільгами визначеними законодавством лише науковими парками включеними до підсистеми Національної електронної науково-інформаційної системи щодо обліку наукових парків та формування порядку виключення з підсистеми Національної електронної науково-інформаційної системи щодо обліку наукових парків;

- розширення суб'єктного складу учасників, засновників наукових парків для забезпечення принципу рівності всіх учасників господарської діяльності та забезпечення для фізичних осіб та громадських об'єднань права приймати участь в заснуванні та наукових парків;

- запровадження механізму реалізації положень статті 20 Закону України

«Про наукові парки», що здійснення процедури передачі в оренду державного та комунального майна для реалізації проектів наукових парків на пільгових умовах, шляхом внесення змін до Закону України «Про оренду державного та комунального майна» без проведення аукціону;

- створення умов для розвитку дослідницької інфраструктури на базі наукових парків, що забезпечуються через формування процедури створення спільних лабораторій та формування процедури створення центрів колективного користування науковим обладнанням, отримання у тимчасове безоплатне користування наукового обладнання для надання послуг без права його відчуження;

- врахування показників діяльності наукових парків при атестації закладів вищої освіти та наукових установ в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності;

- цифровізацію і дебюрократизацію процедури запровадження реєстрації проектів наукових парків реалізація яких передбачає надання державної підтримки;

- створення багатофункціонального електронного кабінету наукового парку у Національній електронній науково-інформаційній системі з метою цифровізації та спрощення повного циклу співпраці з центральним органом виконавчої влади, зокрема, звітування в електронній формі, інформування про внесення змін щодо діяльності наукового парку, надання запитів про пошук партнерів для реалізації наукових проектів, тощо.

Для повноцінної реалізації зазначених змін, що вносяться в межах основного акта реформи Science City - проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання розвитку наукових парків» та гармонізації законодавства необхідним є прийняття проектів Законів України:

«Про внесення змін до статті 3 Закону України «Про публічні закупівлі» щодо стимулювання розвитку наукових парків»;

«Про внесення змін до статті 13 Бюджетного кодексу України щодо стимулювання розвитку наукових парків»;

«Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання розвитку наукових парків»;

«Про внесення змін до Митного кодексу України щодо стимулювання розвитку наукових парків».

Організаційні заходи для впровадження регулювання.

Прийняття та оприлюднення регуляторного акта у встановленому порядку забезпечить доведення їх вимог до відома суб'єктів господарювання, органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Прийняття проекту акта забезпечує досягнення визначених цілей та сприятиме поліпшенню регуляторного середовища та інвестиційного клімату в Україні.

Заходи, які необхідно здійснити суб'єктам господарювання: ознайомитися з новим регулюванням (пошук та опрацювання регуляторного акта в мережі Інтернет) та організувати виконання вимог регулювання, у разі прийняття рішення щодо створення наукового парку.

Зазначені заходи не потребують додаткового бюджетного фінансування та здійснюються в межах повноважень органів виконавчої влади як елемент реалізації нормотворчої, координаційної та інформаційної політики держави у сфері наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових бюджетних витрат і ресурсів.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

Проведено розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання (Тест малого підприємництва) (Додаток 1 до Аналізу регуляторного впливу).

Розрахунок витрат на одного суб'єкта господарювання середнього підприємництва, проведено в рамках даного аналізу (Додаток 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта).

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії цього регуляторного акта встановлюється на необмежений термін, оскільки він регулює відносини, які мають пролонгований характер. Зміна строку дії регуляторного акта можлива в разі зміни міжнародно-правових актів чи законодавчих актів України вищої юридичної сили на виконання яких розроблений цей проект регуляторного акта.

Враховуючи його актуальність, регуляторний акт набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозованими показниками результативності регуляторного акта є:

- розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта – не прогнозується;

- розмір коштів і час, що витратяться суб'єктами господарювання, пов'язаними з виконанням вимог акта – відсутні обов'язкові витрати, реалізація положень здійснюється в межах існуючих процесів, ознайомлення з відповідними нормативно-правовими актами та інформування співробітників (1 особа x 52 гривні за 1 годину робочого часу x 675 суб'єктів господарювання = 1 x 52 * x 675 = 35 100 грн), а також підготовкою та поданням звітності (1 особа x 8 годин робочого часу x 675 суб'єктів господарювання = 1 x 8 x 52* x 675 = 280 800 грн) ;

- кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта – 675;

- рівень поінформованості суб'єктів господарювання з основних положень акта – проєкт акта, аналіз регуляторного впливу та супровідні матеріали оприлюднено на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України (www.mon.gov.ua), проєкт акта було обговорено з представниками наукової спільноти та іншими заінтересованими сторонами;

Додатковими показниками результативності будуть:

1. Кількість зареєстрованих наукових парків.
2. Кількість наукових парків, які здійснюють господарську діяльність.
3. Обсяг інвестицій в наукову та науково-технічну діяльність.
4. Рівень заробітної плати працівників професійної, наукової та технічної діяльності.
5. Рівень заробітної плати працівників професійної, наукової та технічної діяльності залучених до діяльності наукового парку.
6. Кількість створених робочих місць.
7. Кількість створених висококваліфікованих робочих місць.
8. Дохід від діяльності наукових парків.
9. Кількість партнерів наукових парків: юридичних осіб, фізичних осіб, партнерів нерезидентів.
10. Суми надходжень наукових парків пропорційно до частки у статутному капіталі, за результатами наукових і науково-технічних робіт за проєктами міжнародного співробітництва, за результатами наукових і науково-технічних робіт за господарськими договорами

11. Обсяг майна ЗВО або наукових установ, задіяних в реалізації проєктів наукових парків.

12. Обсяг закупівель наукових парків.

Після прийняття цього регуляторного акта його буде розміщено на вебсайті Міністерства освіти та науки України.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності дії регуляторного акта буде проводитися Міністерством освіти і науки України за допомогою заходів, спрямованих на оцінку стану впровадження регуляторного акта, шляхом аналізу статистичних даних.

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися до дня набрання ним чинності на основі наявних статистичних та адміністративних даних.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта планується здійснити через один рік у IV кварталі з дня набрання ним чинності, за результатами якого буде проведено порівняння показників базового та повторного відстеження.

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки у IV кварталі, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження шляхом порівняння показників із аналогічними показниками, що встановлені під час повторного відстеження.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Міністр освіти і науки України

Оксен ЛІСОВИЙ

ТЕСТ 1

малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро– та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання.

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання для суб'єктів малого підприємництва та визначення переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником 02.09.2024 - 15.10.2024.

№ п/п	Вид консультацій	Кількість учасників консультацій	Основні результати консультацій
1.	<p>Телефонні консультації із представниками наукових парків та ЗВО, а саме:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науковий парк SID City Національного університету «Львівська політехніка» 2. ТОВ "Науковий парк "Житомирська політехніка" 3. ДУ "Житомирська політехніка" 4. Поліський державний університет 5. Київський Академічний університет НАН України 6. Національний Авіаційний Університет 7. Сумський державний університет 	7	<p>Регулювання підтримується та вважається доцільним</p> <p>Отримано інформацію щодо переліку процедур, які необхідно виконати у зв'язку із запровадженням нового регулювання: ознайомитися з новим регулюванням – 1 год;</p> <p>організувати виконання вимог регулювання - 16 годин;</p> <p>забезпечити процедуру офіційного звітування (1 раз на рік)- 8 годин</p>

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва:

Кількість суб'єктів малого (мікро) підприємництва, на яких поширюється регулювання – 45.

Питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив - 100 %.

3. Розрахунок витрат суб'єкта малого підприємництва на виконання вимог регулювання.

У розрахунку вартості 1 години роботи використано вартість 1 години роботи, яка відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік» становить – 52 грн.¹

Первинна інформація про вимоги регулювання може бути отримана за результатами пошуку Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання розвитку наукових парків» на офіційному веб-порталі Міністерства освіти та науки України.

Інформація про розмір часу, який витрачається суб'єктами на отримання зазначеної інформації є оціночною.

Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

№ з/п	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1.	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	-	-	-

¹<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4695-20#Text>

2.	Процедури півірки та/або постановки на вiдповiдний облiк у визначеному органi державної влади чи мiсцевого самоврядування	-	-	-
3.	Процедури експлуатацiї обладнання (експлуатацiйні витрати - витратні матерiали)	-	-	-
4.	Процедури обслуговування обладнання (технiчне обслуговування)	-	-	-
5.	iншi процедури:	-	-	-
6.	Разом, гривень Формула: (сума рядкiв 1 + 2 + 3 + 4 + 5)	-	-	-
7.	Кiлькiсть суб'єктiв господарювання, що повиннi виконати вимоги регулювання, одиниць.	45	X	X

8.	Сумарно, гривень Формула: відповідний стовпчик «разом» Х кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 6 Х рядок 7)	-	-	-
----	---	---	---	---

Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання				
9.	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання Формула: витрати часу на отримання інформації про регулювання Х вартість часу суб'єкта малого підприємства (заробітна плата) Х оціночна кількість форм	1 год (час, який витрачається с/г на пошук нормативно- правового акта в мережі Інтернет та ознайомлення з ним; за результатами консультацій) Х 52 грн = 52 грн	0,00 грн (припущено, що суб'єкт повинен виконувати вимоги регулювання лише в перший рік; за результатам и консультаці й)	260 грн

10.	Процедури організації виконання вимог регулювання Формула: витрати часу на розроблення та впровадження внутрішніх для суб'єкта малого підприємства процедур на впровадження вимог регулювання X вартість часу суб'єкта малого підприємства (заробітна плата) X оціночна кількість внутрішніх процедур	16 год (час, який витрачається с/г на подання декларації; за результатами консультацій) X 52 грн = 832 грн	0,00 грн (припущено, що суб'єкт повинен виконувати вимоги регулювання лише в перший рік; за результатами консультацій)	4 160 грн
11.	Процедури офіційного звітування.	8 год (час, який витрачається с/г на подання декларації; за результатами консультацій) X 52 грн = 416 грн	-	2 080 грн
12.	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	-	-	-
13.	Інші процедури:	-	-	-
14.	Разом, гривень	1300 грн	X	X
15.	Кількість суб'єктів малого підприємства, що повинні виконати	45	X	X

	вимоги регулювання, одиниць.			
16.	<i>Сумарно, гривень</i>	58 500 грн	<i>X</i>	6 500 грн

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	0,00 грн	0,00 грн
2	<i>Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування</i>	58 500 грн	93 600 грн
3	<i>Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання</i>	58 500 грн	<i>X</i>
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	0,00 грн	0,00 грн
5	<i>Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання</i>	58 500 грн	93 600 грн

5. Розроблення коригуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання

Не передбачається розроблення коригуючих заходів, оскільки нове регулювання спрямоване виключно на спрощення вимог державного регулювання та відповідно зменшення фінансового навантаження на бізнес.

Додаток 2
до Аналізу регуляторного впливу

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання середнього підприємництва, які
виникають внаслідок дії регуляторного акта

№ п/п	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання	1 год (час, який витрачається с/г на пошук нормативно-правового акта в мережі Інтернет та ознайомлення з ним) X 52 грн = 52 грн	52 грн (припущено, що суб'єкт повинен виконувати вимоги регулювання лише в перший рік; за результатами консультацій)
2	Процедури організації виконання вимог регулювання (подання декларації).		
3	РАЗОМ (сума рядків: 1+2), гривень	52 грн	52 грн
4	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	479	X
5	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 3 x рядок 4), гривень	24908	X

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	Не передбачені	Не передбачені

Вид витрат	Витрати на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	Не передбачені	Не передбачені	Не передбачені	Не передбачені

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Періодичні (за наступні роки)	Витрати за п'ять років
------------	---	---	-------------------------------	------------------------

Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/ обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	Розрахунок витрат проведено в межах процедури організації виконання вимог регулювання.	Розрахунок витрат проведено в межах процедури організації виконання вимог регулювання.	-	-
--	--	--	---	---

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	Не передбачені	Не передбачені	Не передбачені

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ
на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва

Розрахунок витрат на адміністрування регулювання здійснюється відносно – Міністерства економіки України.

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії* (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	-	-	-	-	-

2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі: Камеральні Виїзні	-	-	-	-	-
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	-	-	-	-	-
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	-	-	-	-	-
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	-	-	-	-	-

6. Підготовка звітності за результатами регулювання	-	-	-	-	-
Інші адміністративні процедури (уточнити):	-	-	-	-	-
Разом за рік	-	x	x	x	-
Сумарно за п'ять років	x	x	x	x	-
